

บทที่ 5

บทสรุป และข้อเสนอแนะ

เมื่อได้ทำการศึกษาหลักการจัดเก็บภาษีที่ดี หลักการเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หลักการบรรเทาภาระภาษี ความจำเป็นในการเข้าถึงบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขของประเทศไทย และมาตรการหักค่าลดหย่อนค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์ในต่างประเทศ พร้อมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบต่อหลักความเป็นธรรมและหลักความมีประสิทธิภาพกรณีเพิ่มการหักค่าลดหย่อนค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์เข้ามาในโครงสร้างกฎหมายภาษีอากรแล้ว ผู้วิจัยขอสรุปผลของการศึกษา พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

5.1 บทสรุป

ผู้วิจัยขอสรุปหลักการจัดเก็บภาษี หลักการเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หลักการบรรเทาภาระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มาตรการบรรเทาภาระภาษีกับหลักความเป็นธรรมและหลักความมีประสิทธิภาพ หลักเกณฑ์ทางการคลังของรัฐบาลในการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข และมาตรการหักค่าลดหย่อนค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์ตามกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ โดยลำดับ ดังนี้

5.1.1 หลักการจัดเก็บภาษี

ภาษีอากรเป็นสิ่งที่รัฐบังคับจัดเก็บเพื่อที่จะได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม โดยมีได้มีสิ่งตอบแทนโดยตรงแก่ผู้เสียภาษี วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการจัดเก็บภาษีมียุทธศาสตร์ เช่น เพื่อเป็นรายได้ของรัฐบาล เป็นเครื่องมือในการกระจายความเป็นธรรม เป็นเครื่องมือในการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ เป็นต้น

การที่รัฐจะจัดเก็บภาษีจากบุคคลใดได้นั้น บุคคลนั้นๆ จะต้องมีความสัมพันธ์กับรัฐนั้น โดยความสัมพันธ์นั้นจะมีหลายรูปแบบ ได้แก่ ความสัมพันธ์เกี่ยวกับแหล่งเงินได้หรือหลักแหล่งเงินได้ ความสัมพันธ์เกี่ยวกับถิ่นที่อยู่หรือหลักถิ่นที่อยู่ และความสัมพันธ์เกี่ยวกับสัญชาติหรือหลักสัญชาติ

การที่จะมีระบบจัดเก็บภาษีที่มีประสิทธิภาพได้นั้นจะต้องมีหลักเกณฑ์การจัดเก็บ เพื่อให้เป็นแนวทางในการกำหนดการจัดเก็บภาษี มีนักคิดหลายท่านได้เสนอหลักการจัดเก็บภาษีที่ดี เช่น

หลักความเสมอภาค หลักความแน่นอน หลักความสะดวก หลักความเป็นธรรม ความมีประสิทธิภาพ เป็นต้น

5.1.2 หลักการเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นภาษีที่เก็บจากหน่วยเสียภาษี คือ บุคคลธรรมดา ผู้ถึงแก่ความตายในระหว่างปีภาษี กองมรดกที่ยังมิได้แบ่ง และห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีชนิดบุคคล โดยเก็บจากเงินได้พึงประเมินที่หน่วยเสียภาษีดังกล่าวได้รับ หักด้วยค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน เหลือเท่าใดเป็นเงินได้สุทธิ นำไปคำนวณภาษีตามอัตรากำหนดที่ประมวลรัษฎากรกำหนดไว้

เงินได้อันเข้าลักษณะพึงเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่ เงิน ทรัพย์สินซึ่งอาจคำนวณเป็นเงินได้ ประโยชน์ที่อาจคำนวณเป็นเงินได้ ภาษีอากรที่ผู้จ่ายเงินหรือผู้อื่นออกแทนให้ และเครดิตภาษีตามที่กฎหมายกำหนด โดยประมวลรัษฎากรได้แบ่งประเภทของเงินได้พึงประเมินออกเป็น 8 ประเภท ซึ่งเป็นการแบ่งตามลักษณะแหล่งที่มาของเงินได้นั้น และเนื่องจากเงินได้พึงประเมินเป็นเงินได้ที่บุคคลได้รับมาซึ่งส่วนใหญ่มิได้เป็นการได้มาโดยเปล่าๆ แต่ผู้มีเงินได้จะต้องเสียค่าใช้จ่ายลงทุนลงแรง ดังนั้นเพื่อความเป็นธรรม ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กฎหมายจึงกำหนดให้ผู้มีเงินได้นำเงินได้นั้นๆ มาหักค่าใช้จ่ายได้ โดยจำนวนค่าใช้จ่ายจะมีจำนวนที่แตกต่างกันตามประเภทของเงินได้

นอกจากนี้กฎหมายยอมให้หักค่าลดหย่อน คือ หักค่าลดหย่อนส่วนบุคคล หักค่าลดหย่อนตามรายการ เพื่อเป็นการปรับปรุงฐานภาษีให้เป็นธรรมสอดคล้องกับความจำเป็นหรือภาระค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงครอบครัวของผู้เสียภาษี

5.1.3 หลักการบรรเทาภาระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

การที่ระบบกฎหมายภาษีเงินได้กำหนดให้มีเรื่องตัวบรรเทาภาษีก็เพื่อที่จะสนับสนุนความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษี สนับสนุนความเป็นธรรมในการกระจายรายได้ครั้งใหม่และเพื่อประโยชน์ต่อบุคคลหรือกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งโดยเฉพาะ ตัวบรรเทาภาษีแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ตัวบรรเทาภาษีในเชิงโครงสร้าง (นำมาใช้เพื่อหักเป็นค่าใช้จ่ายที่ก่อให้เกิดเงินได้ เพื่อช่วยให้เกิดความเป็นธรรมในการกระจายรายได้) และตัวบรรเทาภาษีที่ไม่ใช่โครงสร้างภาษี (นำมาใช้เพื่อให้บรรลุลวัตถุประสงค์ที่เป็นการสนับสนุนบุคคลหรือกิจกรรมบางประเภท)

5.1.4 มาตรการบรรเทาภาระภาษีกับหลักความเป็นธรรมและหลักความมีประสิทธิภาพ

หลักความเป็นธรรม คือ หลักที่ประชาชนทุกคนที่อยู่ในประเทศหรือรัฐเดียวกันไม่ว่าจะแตกต่างกันในเชื้อชาติ ศาสนา ชั้นวรรณะ ฐานะดีหรือฐานะยากจน หรือแตกต่างกันทางตำแหน่งหน้าที่การงานก็ตามควรจะต้องเสียภาษีอากร เพื่อบำรุงประเทศชาติตามกำลังความสามารถของตน โดยทัดเทียมกัน คนที่มีความสามารถมากควรเสียภาษีอากรมาก คนที่มีความสามารถน้อยควรเสียภาษี

อากรน้อยตามส่วน การหักค่าลดหย่อนเป็นการลดฐานภาษีที่จะนำมาคำนวณจำนวนของภาษีอากรที่จะต้องชำระ การหักค่าลดหย่อนก่อนนำมาคำนวณเพื่อเสียภาษีมียัตถุประสงค์ก็เพื่อที่จะแบ่งเบาภาระภาษีให้มีความเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น การพิจารณาการหักค่าลดหย่อนในลักษณะที่ถูกต้องและเหมาะสมต่อสภาพสังคม เศรษฐกิจ จะสามารถสร้างความเป็นธรรมขึ้นมาได้ นอกจากนี้ค่าลดหย่อนควรที่จะมีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนชัดเจนเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้บุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย

หลักความมีประสิทธิภาพ คือ หลักที่ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีจะต้องมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับรายได้ที่จะได้รับมาจากการจัดเก็บภาษี ดังนั้น เพื่อให้การหักค่าลดหย่อนสอดคล้องกับหลักความมีประสิทธิภาพ ลักษณะของค่าลดหย่อนจึงควรที่จะมีความแน่นอนชัดเจนทั้งในเรื่องของจำนวนและหลักเกณฑ์ต่างๆ เกี่ยวกับค่าลดหย่อนนั้นๆ เพื่อที่ผู้เสียภาษีและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องจะสามารถดำเนินการในเรื่องค่าลดหย่อนเรื่องนั้นๆ ได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และสิ้นเปลืองเวลาจนเกินสมควร นอกจากนี้ค่าลดหย่อนควรที่จะให้ผลประโยชน์แก่บุคคลผู้เสียภาษีทุกคน เพื่อไม่ให้เกิดการกระทบกระเทือนในการตัดสินใจต่างๆ ของบุคคลผู้เสียภาษี

5.1.5 หลักเกณฑ์ทางการคลังของรัฐบาลในการให้บริการทางการแพทย์และสาธารณสุข

การแพทย์และการสาธารณสุขถือได้ว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีพของมนุษย์เป็นอย่างมาก เพราะสุขภาพถือได้ว่าเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จะส่งผลต่อการกระทำกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ การเข้าถึงบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขของประชาชนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาประชาชน พัฒนาเศรษฐกิจ รวมไปถึงการพัฒนาของประเทศชาติ รัฐบาลในทุกยุคทุกสมัยจึงให้ความสำคัญกับเรื่องการแพทย์และการสาธารณสุขไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าเรื่องใดๆ ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและงบประมาณแผ่นดิน ซึ่งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 โดยการจำแนกตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ ซึ่งมีทั้งหมด 8 ยุทธศาสตร์ รัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้แก่ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา สาธารณสุข คุณธรรม จริยธรรมและคุณภาพชีวิต เท่ากับร้อยละ 36.4 ของงบประมาณทั้งหมด ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่ได้รับจัดสรรงบประมาณมากที่สุด

ปัจจุบันรัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญการแพทย์และการสาธารณสุข และทราบสถานภาพทางการเงินของประชาชนภายในประเทศเป็นอย่างดี รัฐบาลจึงได้ให้ความช่วยเหลือเรื่องการรักษาพยาบาลแก่ประชาชนในลักษณะหลายระบบ โดยมีระบบหลักอยู่ 3 ระบบ ได้แก่ ระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ ระบบประกันสังคม และระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งแต่ละระบบมีหลักเกณฑ์และความคุ้มครองที่แตกต่างกัน

5.1.6 มาตรการหักค่าลดหย่อนค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์ตามกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ

ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีบทบัญญัติหรือมาตรการด้านภาษีอากรที่เกี่ยวข้องกับค่าลดหย่อนที่เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์ ซึ่งช่วยเหลือผู้เจ็บป่วยซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ต้องเสียภาษี รวมถึงครอบครัวของผู้เสียภาษีโดยตรง แต่ก็มีบทบัญญัติด้านภาษีที่พอจะเกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์ คือ 1. กรณีได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และ 2. กรณีการหักเป็นค่าลดหย่อน

1. กรณีได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่

1) เงินได้ส่วนที่เป็นค่ารักษาพยาบาลที่นายจ้างจ่ายให้หรือจ่ายแทนลูกจ้าง (ความสัมพันธ์กันในลักษณะของนายจ้าง-ลูกจ้าง)

2) เงินได้ส่วนที่นายจ้างจ่ายเป็นเบี้ยประกันให้แก่ลูกจ้างหรือบุคคลอื่นที่อยู่ในความอุปการะเลี้ยงดูของลูกจ้าง (ความสัมพันธ์กันในลักษณะของนายจ้าง-ลูกจ้าง)

3) เงินได้เท่าที่ผู้มีเงินได้จ่ายเป็นเบี้ยประกันภัยในปีภาษีสำหรับการประกันชีวิตของผู้มีเงินได้

4) เงินได้เท่าที่ผู้มีเงินได้จ่ายเป็นเบี้ยประกันภัย สำหรับการประกันสุขภาพบิดามารดาของผู้มีเงินได้

กรณีตามข้อ 3. และ 4. เป็นเรื่องของเบี้ยประกันภัยที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องนำมาคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ มีทั้งกรณีการทำประกันชีวิตตนเองและการประกันสุขภาพบิดามารดาของผู้มีเงินได้ หรือบิดามารดาของสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้ ซึ่งความคุ้มครองหรือการได้รับสิทธิประโยชน์ในส่วน of เรื่องค่ารักษาพยาบาลจะมากน้อยเพียงใดนั้น ก็ขึ้นอยู่กับรายละเอียดและความคุ้มครองของประกันนั้นๆ เพราะเบี้ยประกันที่ต่างกันย่อมส่งผลให้ได้รับความคุ้มครองที่แตกต่างกัน

2. กรณีการหักเป็นค่าลดหย่อน คือ เบี้ยประกันภัยที่ผู้มีเงินได้จ่ายไปสำหรับการประกันชีวิต โดยสามารถหักค่าเบี้ยประกันภัยที่ผู้มีเงินได้จ่ายไปในปีภาษีสำหรับการประกันชีวิตของผู้มีเงินได้ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกิน 10,000 บาท ทั้งนี้เฉพาะในกรณีที่กรมธรรม์ประกันชีวิตมีกำหนดเวลาตั้งแต่สิบปีขึ้นไป และการประกันชีวิตนั้นได้อาประกันไว้กับผู้รับประกันภัยที่ประกอบกิจการประกันชีวิตในราชอาณาจักร

ในกรณีสามีหรือภริยาของผู้มีเงินได้มีการประกันชีวิตและความเป็นสามีภริยาได้มีอยู่ตลอดปีภาษี ให้หักค่าลดหย่อนได้ด้วยสำหรับเบี้ยประกันที่จ่ายสำหรับการประกันชีวิตของสามีหรือภริยาด้วย

ในส่วนของกฎหมายต่างประเทศ กฎหมายภาษีอากรของประเทศแคนาดาและสหพันธรัฐมาเลเซียแล้วแต่มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับมาตรการหักค่าลดหย่อนค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์อยู่ในระบบกฎหมายภาษี คือ รัฐบัญญัติภาษีเงินได้ของแคนาดาได้บัญญัติเกี่ยวกับการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีโดยการเครดิตภาษีรายจ่ายเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล คือ เครดิตภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล เป็นเครดิตภาษีชนิดที่ไม่สามารถขอคืนเป็นเงินได้ ขอบเขตของรายจ่ายที่กฎหมายอนุญาตให้นำมาคำนวณเครดิตภาษีนี้นั้นกว้างขวางและถูกปรับปรุงแก้ไขอยู่เสมอตามเทคโนโลยีบุคคลที่มีสิทธิในการเครดิตภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ได้แก่ บุคคลผู้อยู่ในเกณฑ์ต้องเสียภาษี คู่สมรสผู้เสียภาษี สามัญญาที่อยู่ด้วยกันโดยไม่ได้จดทะเบียนสมรส (Common-law Partner) บุตรซึ่งมีอายุไม่เกิน 18 ปีบริบูรณ์ในปีภาษีนั้น และบุคคลผู้อยู่ในอุปการะของผู้เสียภาษี ค่ารักษาพยาบาลที่เข้าเกณฑ์ได้รับสิทธิเครดิตภาษี เช่น ค่าใช้จ่ายในการเข้ารับบริการทางการแพทย์ ทันตกรรม หรือการรักษาพยาบาลจากสถานพยาบาลที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการนั้น ค่าใช้จ่ายสำหรับการขนส่งผู้ป่วยโดยใช้รถพยาบาล ค่าใช้จ่ายและค่าเดินทางตามสมควร สำหรับผู้ป่วยที่ต้องปลูกถ่ายอวัยวะหรือไขกระดูก หรือยาหรือสารอื่นๆ ที่ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งผลิตหรือขาย เพื่อใช้ในการรักษาโรค ป้องกันโรค วินิจฉัยโรค ทั้งนี้ การใช้จ่ายหรือสารดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่แพทย์กำหนด แต่ไม่รวมถึงค่ารักษาพยาบาลที่จ่ายค่าบริการสำหรับการแพทย์ ทันตกรรมหรือค่าใช้จ่ายใดๆที่เกี่ยวข้องกับความสวยงาม ยกเว้นเป็นกรณีจำเป็นต่อการรักษา

สำหรับพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ของสหพันธรัฐมาเลเซียอนุญาตให้ผู้เสียภาษีสามารถนำค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์หักมาเป็นค่าลดหย่อนออกจากเงินได้ในปีภาษีนั้น โดยจะมีรายละเอียดคือ ค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์สำหรับบุพการี โดยให้หยอดเงินลดหย่อนได้สูงสุดรายละ 5,000 ริงกิตมาเลเซีย ค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์สำหรับตัวผู้เสียภาษี คู่สมรสและบุตร โดยให้หยอดเงินลดหย่อนได้สูงสุดรายละ 5,000 ริงกิตมาเลเซีย ในการใช้สิทธิลดหย่อนจะต้องยื่นใบเสร็จรับเงินและใบรับรองแพทย์ที่ออกให้โดยแพทย์ผู้ทำการรักษาโรค และค่าใช้จ่ายในการตรวจสุขภาพสำหรับตัวผู้เสียภาษี คู่สมรสและบุตร โดยให้หยอดเงินลดหย่อนได้สูงสุดรายละ 500 ริงกิตมาเลเซีย ในการใช้สิทธิลดหย่อนจะต้องยื่นใบเสร็จรับเงินที่ออกให้โดยโรงพยาบาลหรือแพทย์

5.2 ข้อเสนอแนะ

เมื่อได้วิเคราะห์ปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นจากกรณีเพิ่มการหักค่าลดหย่อนค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์เข้ามาในโครงสร้างกฎหมายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแล้ว เห็นว่ามีประเด็นที่ควรพิจารณาปรับปรุงให้สอดคล้องกับหลักการจัดเก็บภาษีอากรที่ดีที่ประเทศไทยควรปรับใช้ให้เหมาะสมกับ

ระบบภาษีอากรภายในรัฐ เพื่อให้ประชาชนมีความสมัครใจในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และรายได้ทางภาษีอากรจะเข้าสู่รัฐมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม

ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการเพิ่มการหักค่าลดหย่อนค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์เข้ามาในโครงสร้างกฎหมายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มีความเหมาะสมในการนำมาปรับใช้กับระบบภาษีของประเทศไทยด้วยเหตุผลหลายประการ เช่น ช่วยส่งเสริมความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษี ส่งเสริมความร่วมมือร่วมใจในการเสียภาษีของประชาชน เป็นต้น แต่ในทางกลับกันการเพิ่มการหักค่าลดหย่อนค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์เข้ามาในโครงสร้างกฎหมายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจะก่อให้เกิดความซับซ้อนของกฎหมายมากขึ้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะและขอควรปฏิบัติในการเพิ่มการหักค่าลดหย่อนค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์เข้ามาในโครงสร้างกฎหมายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ดังนี้

1. จากการศึกษาบทบัญญัติกฎหมายภาษีของประเทศแคนาดาและสหพันธรัฐมาเลเซียในส่วนของค่าลดหย่อนค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์แล้ว ผู้วิจัยเห็นควรว่ากฎหมายภาษีของประเทศไทยควรที่จะมีการเพิ่มบทบัญญัติการหักค่าลดหย่อนค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์เข้ามาในโครงสร้างกฎหมายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา แต่จำนวนเงินของค่าลดหย่อนที่สามารถนำมาใช้สิทธิได้นั้นไม่ควรเป็นจำนวนเงินที่ได้มา โดยการให้สูตรคำนวณเหมือนอย่างเช่นบทบัญญัติของประเทศแคนาดา เพราะจะทำให้เกิดความซับซ้อนและความยุ่งยากทั้งต่อผู้เสียภาษีและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง และไม่ควรเป็นจำนวนเงินที่ได้มาจากการคิดคำนวณร้อยละจากเงินได้พึงประเมินหรือเงินได้สุทธิ เพราะจะทำให้กลุ่มผู้มีเงินได้พึงประเมินหรือเงินได้สุทธิน้อยจะได้รับผลประโยชน์มากกว่ากลุ่มผู้มีเงินได้พึงประเมินหรือเงินได้สุทธิน้อย¹

ในกรณีนี้ผู้วิจัยเห็นว่าควรเป็นเงินตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินคนละ 100,000 บาท ซึ่งเป็นจำนวนเงินที่เท่ากับกรณีของการประกันชีวิต (กรณีเบี้ยประกันภัยที่ผู้มีเงินได้ได้จ่ายไปสำหรับการประกันชีวิตได้รับยกเว้นเงินได้ไม่ต้องนำมารวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและสามารถหักลดหย่อนได้อีก สรุปคือผู้มีเงินได้ได้จ่ายไปสำหรับการประกันชีวิตจะได้รับการช่วยเหลือบรรเทาภาระภาษีรวมเป็นเงินสูงสุดไม่เกินคนละ 100,000 บาท) เพราะลักษณะการกระทำกรณีของการทำประกันชีวิตและกรณีค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์มีลักษณะของการกระทำที่คล้ายคลึงกัน นั่นก็คือ เป็นการกระทำที่มีขึ้นเพื่อดูแลสุขภาพสภาพความสมบูรณ์แข็งแรงของร่างกายตนเอง

¹ ตัวอย่างเช่น กฎหมายให้สิทธิผู้เสียภาษีสามารถนำค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์มาลดหย่อนภาษีได้ไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้พึงประเมิน หากนาย ก. มีเงินได้พึงประเมิน 1,000,000 บาท จะได้สิทธิลดหย่อนค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์ไม่เกิน 100,000 บาท แต่นาย ข. มีเงินได้พึงประเมิน 500,000 บาท จึงได้สิทธิลดหย่อนค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์ไม่เกินเท่ากับ 50,000 บาทเท่านั้น

นอกจากนี้การกำหนดให้หักค่าลดหย่อนค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์ได้ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินคนละ 100,000 บาท เท่ากับกรณีการประกันชีวิตจะช่วยส่งเสริมหลักความเป็นธรรมอีกด้วย คือ ไม่ว่าผู้เสียภาษีจะเลือกใช้สิทธิในกรณีประกันชีวิตหรือกรณีค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์ ผู้เสียภาษียังจะได้รับผลประโยชน์ที่เท่าเทียมกัน

2. การเพิ่มการหักค่าลดหย่อนค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์เข้ามาในโครงสร้างกฎหมายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นการทำให้ฐานภาษีแคบลงโดยการเพิ่มตัวบรรเทาภาระภาษี ดังนั้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะว่าการเพิ่มการหักค่าลดหย่อนดังกล่าวควรเป็นการเพิ่มตัวบรรเทาภาษีที่ไม่ใช่โครงสร้างภาษี โดยการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร มาตรา 47(1) เพราะค่าลดหย่อนค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์เป็นตัวบรรเทาภาระภาษีที่มีขึ้นเพื่อประโยชน์ของบุคคลหรือกิจกรรมบางประเภท หรือส่งเสริมภารกิจของรัฐ ซึ่งในกรณีนี้ก็คือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนหันมาให้ความสนใจสุขภาพร่างกายของตนเองและบุคคลในครอบครัว เมื่อเกิดการเจ็บป่วยประชาชนก็จะเลือกที่จะใช้บริการของสถานพยาบาลของรัฐหรือสถานพยาบาลของเอกชนที่มีประสิทธิภาพหรือมาตรฐานในระดับสากลมากกว่าที่จะไปรักษาพยาบาลกับหมอเถื่อนหรือทานยาชุดรับประทานเอง ซึ่งเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสมและอาจจะก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรงต่อผู้ป่วยได้ และการที่ประชาชนหันมาให้ความสนใจสุขภาพและเลือกใช้บริการสถานพยาบาลของรัฐเป็นการช่วยส่งเสริมต่อหลักความมีประสิทธิภาพอีกด้วย

3. การแก้ไขเพิ่มเติมค่าลดหย่อนค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์เข้ามาในโครงสร้างกฎหมายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาควรแก้ไขโดยการบัญญัติเป็นพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร ซึ่งการแก้ไขกฎหมายในลักษณะดังกล่าวเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่มีลักษณะเป็นคำสั่งของภาครัฐที่มีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและมีผลกระทบต่อสิทธิของประชาชนจึงควรเป็นการกระทำของประชาชน หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมโดยสมาชิกของรัฐสภา เพราะวุฒิสมาชิกส่วนหนึ่งและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาจากการเลือกตั้งของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย พระราชบัญญัติภาษีอากรที่ออกโดยรัฐสภาหรือที่ถูกเปลี่ยนแปลงภายใต้การถกเถียงและอภิปรายทางการเมืองผ่านทางผู้แทนของประชาชน อยู่ภายใต้การตรวจสอบทางกระบวนการนิติบัญญัติของรัฐสภาจึงเป็นการสอดคล้องกับแนวความคิดในเรื่องระบบภาษีอากรที่ดี ซึ่งกรณีการเพิ่มการหักค่าลดหย่อนค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์เข้ามาในโครงสร้างกฎหมายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีลักษณะเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่มีลักษณะเป็นคำสั่งของภาครัฐที่มีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและมีผลกระทบต่อสิทธิของประชาชน เนื่องจากจะเป็นในการใช้ทรัพยากรทางเศรษฐกิจและกระทบต่อเสรีภาพในการใช้ชีวิตของประชาชน การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในกรณีนี้จึงควรแก้ไขโดยตัวแทนของประชาชน คือ รัฐสภา และบัญญัติ

กฎหมายขึ้นมาใช้บังคับในลักษณะของพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร ก็จะเป็นการเหมาะสมมากกว่าบัญญัติกฎหมายขึ้นมาใช้บังคับในลักษณะของพระราชกฤษฎีกาหรือกฎกระทรวง โดยบทบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมควรมีความดังต่อไปนี้

“เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 เมื่อได้หักตามมาตรา 42 ทวิ ถึงมาตรา 46 แล้ว เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษี ให้หักลดหย่อนได้อีกต่อไปนี้

ค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์ของผู้มีเงินได้และของสามีหรือภริยา บิดามารดา บุตรชอบด้วยกฎหมายหรือบุตรบุญธรรมของผู้มีเงินได้ ตามจำนวนที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินคนละ 100,000 บาท”

หากมีการเพิ่มการหักค่าลดหย่อนค่าใช้จ่ายในทางการแพทย์เข้ามาในโครงสร้างกฎหมายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาโดยมีลักษณะตามข้อเสนอแนะดังกล่าวข้างต้น การเพิ่มการหักค่าลดหย่อนดังกล่าวจะช่วยสร้างความเป็นธรรมในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และส่งเสริมความมีประสิทธิภาพของรัฐในการจัดเก็บภาษีมากขึ้น และประโยชน์สูงสุดก็จะเกิดแก่ประชาชนคนไทยและประเทศไทยนั่นเอง